UPPGIFTER TILL LÄNSSTYRELSENS SAMMANSTÄLLNING FÖR AVFALLSPLAN FÖR BENGTSFORS, DALS-ED, FÄRGELANDA OCH MELLERUDS KOMMUNER

Bilaga 7 till avfallsplan för fyra Dalslandskommuner 2026 – 2037

Innehåll

1. Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommun 2
1.1 Administrativa uppgifter 2
1.2 Resultat av uppföljning av föregående avfallsplan 2
1.2.1 Mätbart mål nr 1 3
1.2.2 Mätbart mål nr 2 4
1.2.3 Mätbart mål nr 3 6
1.2.4 Mätbart mål nr 4 7
2. Nedlagda Deponier 11
2.1 Bengtsfors kommun 11
2.2 Dals-Ed kommun 12
2.3 Färgelanda kommun 13
2.4 Mellerud kommun 14
3. Sammanställning av mål, uppföljningsmått, åtgärder och styrmedel för Bengtsfors kommun, Dals-Eds kommun, Färgelanda kommun och Melleruds kommun, Avfallsplan 2025–2037 16
3.1 Fokusområde 1 16
3.1.1 Mål för fokusområde 1 16
3.2 Fokusområde 2 17
3.2.1 Mål för fokusområde 2 18
4. Styrmedel 19
4.1 Inledning 19
4.2 Avfallsföreskrifter 19
4.3 Avfallstaxa 19
4.4 Kommunikation 19
4.5 Upphandling 20
4.6 Fysisk planering 20
4.7 Tillsyn 20

1. Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommun

1.1 Administrativa uppgifter

Kommun: Bengtsfors kommun

År: 2026–2037

Datum för antagande: datum månad 20xx

Ansvarig nämnd: Kommunfullmäktige

Kommun: Dals-Eds kommun

År: 2026–2037

Datum för antagande: datum månad 20xx

Ansvarig nämnd: Kommunfullmäktige

Kommun: Färgelanda kommun

År: 2026–2037

Datum för antagande: datum månad 20xx

Ansvarig nämnd: Kommunfullmäktige

Kommun: Melleruds kommun

År: 2026–2037

Datum för antagande: datum månad 20xx

Ansvarig nämnd: Kommunfullmäktige

1.2 Resultat av uppföljning av föregående avfallsplan

De fyra Dalslandskommunernas Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud kommunernas gemensamma avfallsplan antogs av kommunfullmäktige:

Bengtsfors den 1 oktober 2018, § 104, och var den tredje avfallsplanen som togs fram i kommunen.
Dals-Ed den 24 oktober 2018, § 85, och var den tredje avfallsplanen som togs fram i kommunen.
Färgelanda den 17 oktober 2018, och var den andra avfallsplanen som togs fram i kommunen.
Mellerud den 21 november 2018, och var den andra avfallsplanen som togs fram i kommunen

I tidigare gemsamma avfallsplanen har två övergripande fokusområden formulerats för den framtida avfallshanteringen i de fyra Dalslandskommunerna:

Fokusområde 1:
Avfallet i kommunerna ska inte vara farligt för människors hälsa eller miljö

Fokusområde 2:
Vi ska högre upp i avfallstrappan!

Till dessa fokusområden har mätbara mål och aktiviteter kopplats. Målen syftar inte till att uppfylla fokusområdena i sin helhet, utan anger vad kommunerna särskilt kommer att prioritera inom avfallsplanens livslängd. Det finns även ytterligare aktiviteter som är kopplade till de två övergripande fokusområdena.

Fokusområde 1 i tidigare gemensam avfallsplan, 2018–2025:

Avfallet i kommunerna ska inte vara farligt för människors hälsa eller miljö

1.2.1 Mätbart mål nr 1

Mål 1	Senast år 2025 ska det inte finnas något farligt avfall, elektronikavfall eller batterier i hushållsavfall som samlas in i kärl.

Mål 1 har följts upp genom årliga plockanalyser och från 2018 – 2024 har det året:
2018 varit 0% farligt avfall hos alla kommunerna.
2019 varit 0% farligt avfall hos alla kommunerna.
2020 hade Bengtsfors, Dals Ed & Mellerud vardera 0,1% farligt avfall och Färgelanda 0%.
2021 hade Bengtsfors 0,3%, Dals Ed 0%, Färgelanda 4,2% & Mellerud 1,3%
2022 hade Bengtsfors 0,2%, Dals Ed 0,5%, Färgelanda 1,6% & Mellerud 2,3%
2023 hade Bengtsfors 0,1%, Dals Ed 0,3%, Färgelanda & Mellerud hade 0%.
2024 varit 0% farligt avfall hos alla kommunerna.

Aktiviteter för fokusområde 1

MÅL 1						
Nr	**Åtgärder**	**År**	**Styrmedel**	**Kostnad**	**Ansvarig**	**Uppföljning/ Bedömning**
1.1	Gemensamma informationsinsats-er med fokus på att sortera ut FA och förebygga innehavet av FA genom smart konsumtion	2019 2022 2025	Information	Medel	Avfallsenhet, Informationsansvarig	Informationsfolder framtagen och skickats ut till hushåll & verksamheter
1.2	Samarbete med samt stöd och information till butiker om mottagande av elektronikavfall	2019	Information Tillsyn	Liten	Avfallsenhet DMEK	Information finns på några kommuners hemsida.
1.3	Utreda och ev. införa ”Farligt avfall slinga” där anlitad mottagare av farligt avfall kan köra turer, exempelvis på landsbygden	2020	Upp-handling	Stor	Avfallsenhet	Tjänsten finns upphandlad, men behovet har inte varit efterfrågat och att det fungerar bra för kunden att lämna detta själv vid kommunernas ÅVC och även vi hänvisat i utskickat till detaljhandeln när det gäller elektronik som är 1 mot 1.

1.2.2 Mätbart mål nr 2

Mål 2	Antal inrapporterade klagomål på nedskräpning vid ÅVS ska halveras till år 2025 i jämförelse med 2018.

Aktiviteter för mål 2						
Nr	Åtgärder	År	Styrmedel	Kostnad	Ansvarig	Uppföljning/ Bedömning
2.1	Upprätta rutin för hur antal klagomål ska registreras och sammanställas	2018	Admin	Liten	Avfallsenheten	Uppföljning har fungerat bra, nedskräpning är fortfarande ett problem. Från 2024 har vi nytt avtal och där håller vi på att ta fram en ny avvikelse-felanmälningsrapport
2.2	Informera på respektive kommuns hemsida om hur anmälningar ska tas emot	2018	Admin	Liten	Avfallsenheten	Uppfylls
2.3	Årliga/Löpande möten med upphandlad entreprenör. FTI för att diskutera behov och frekvens av tömning, antal stationer och behållare med mera för att skapa trygga och välordnade ÅVS:er	Varje år	Admin	Liten	Plan- och byggenheten	Möte med FTI har genomförts årligen, från 2024 har kommunerna ansvaret för insamlingen och har nu kvartalsvisa avstämningar med upphandlad entreprenör.

Övriga aktiviteter för fokusområde 1						
Nr	**Åtgärder**	**År**	**Styrmedel**	**Kostnad**	**Ansvarig**	**Uppföljning/ Bedömning**
A.1	Se över möjligheten att ta bort ÅVC-avgift för hushåll (Mellerud och Färgelanda)	2018 (Färgelanda), 2019 (Mellerud)	Admin Taxa	Stor (omstruktur av taxa, tar dock bort en inkomst)	Avfallsenhet	Begränsade fria besök finns nu i Mellerud & Färgelanda
A.2	Se över tillgängligheten till ÅVC:er (mer	2019	Admin Tillsyn	Stor	Avfallsenhet	Färgelanda utökar öppettiderna med 2

	enhetliga öppettider)					dag/vecka, Mellerud har utökat med 1 dag/vecka kvällsöppet samt en lördag/månad. Bengtsfors har utökat med en dag till i veckan. Dals Ed kommer utöka med 1 dag/vecka från 2025 under högsäsong (maj-aug). I övrigt ser vi inte behovet av att kommunerna har enhetliga öppettider då vi har mindre möjlighet att hjälpa varandra över gränserna om vi har gemensamma öppettider.
A.3	Upprätta åtgärdsplaner för nedlagda deponier med riskklass 1 och 2 i kommunerna.	2020	Admin Tillsyn	Medel-Stor	DMEK	Ej genomfört då ansvarsområdet har flyttats från DMEK till avfallsenheten i respektive kommuns ansvar.
A.4	Översyn av riskklassning av nedlagda deponier samt ställningstagande för respektive deponi om fortsatta åtgärder	2018	Tillsyn	Liten	DMEK Berörd kommun	Ej kartlagts då det finns med i DMEK:s tillsynsplanen för förororenade områden.
A.5	Ta med avfallshanteringen i beaktande vid detaljplanering genom exempelvis upprättande av rutiner	2020	Fysisk planering	Liten	Planenhet	Avfallsenheterna får detta på remis
A.6	Ta fram rutin för att säkerställa yttrande från avfalls-enheterna vid om- och nybyggnation	2021	Fysisk planering	Liten	Planenhet Kommunala bolag	Rutin upprättat
A.7	Upprätta en rutin för hur samarbetet kring enskilda avlopp ska förbättras mellan	2018	Tillsyn	Liten	Avfallsenhet/ DMEK	Rutin upprättat

	avfallsenhet och DMEK					

Fokusområde 2 i tidigare gemensam avfallsplan, 2018–2025:

Vi ska högre upp i avfallstrappan!

1.2.3 Mätbart mål nr 3

Mål 3	Mängden kärlavfall i kommunerna ska minska med 20 % per invånare år 2025 i jämförelse med 2016.

Mål 3 har följts upp genom att jämföra insamlade mängder kärlavfall, samt årliga plockanalyser för att följa upp att utsorteringen av det som idag felaktigt hamnar i kärl sorteras ut.
Mängden kärlavfall från 2016 – 2024 har Minskat/ökat i kommunerna enligt:

Kommun	År 2016 (Kg/person)	År 2024 (Kg/person)	Minskat/ökat
Bengtsfors	210	183	Minskat med ca 13 %
Dals Ed	228	193	Minskat med ca 15%
Färgelanda	161	151	Minskat med ca 6 %
Mellerud	209	177	Minskat med ca 15 %

Aktiviteter för fokusområde nr 3

Mål 3						
Nr	**Åtgärder**	**År**	**Styrmedel**	**Kostnad**	**Ansvarig**	**Uppföljning/ Bedömning**
3.1	Utreda möjligheten att ytterligare miljöstyra med taxan (ex. behovsstyrd hämtning, vägning av kärl)	2023	Avfalls-taxan Upp-handling Information Avfallsföreskrifter	Medel	Avfallsenhet	Avvaktar tills det är dags för ny upphandling (2025)
3.2	Information på hemsidorna om hur avfallsmängderna kan minskas. Informationen ska fokusera på hur beteenden kan förändras genom återkoppling och agerande samt kunskapsökning – samma information hos alla kommuner	2019	Information	Liten	Kommunikatör	Melleruds kommun har tagit fram ett informationsblad som har skickat ut i samband med fakturering av VA/Rnh, samt har information på hemsidan.
3.3	Genomföra ett projekt i skolor, vård och omsorg	2019	Information Upphandling	Medel	Kostchef och berörda enheter i	Kostenheterna uppfyller aktiviteten

	med fortsatt fokus på matsvinn				organisationerna	
3.4	Ta fram rutin för kriterier som minimerar avfall vid kommunal upphandling	2019	Upphandling	Medel	Kommunens upphandlingsresurs	Kravet uppfylls, finns med vid upphandling
3.5	Besöka skolor information/föreläsning och ev studiebesök för skolelever på ÅVC	Årligen	Läroplan	Liten	Avfallsenhet/ Utbildning	Ej genomförts under pandemi, Mellerud, Bengtsfors har tagit fram en plan för information och studiebesök vilket kommer genomföras för 4:e klassarna under 2025 och sedan årligen.

1.2.4 Mätbart mål nr 4

Mål 4	Senast år 2025 ska minst 93 % av matavfallet från hushåll, restauranger och storkök tas omhand så att växtnäringen utnyttjas. Matavfallet ska behandlas biologiskt så att energi och växtnäring omhändertas

Uppföljning samt nyckeltal för mål 4
Mål 4 kommer att följas upp genom plockanalys årligen.

Plockanalys som genomfördes under hösten 2017 visar att andelen matavfall som sorteras ut hos hushållen, för att sedan gå till biologisk behandling så att energi och växtnäring tas tillvara, fördelas enligt nedanstående tabell. Förekomsten av matavfall i det brännbara restavfallet varierar mellan 5 och 17 % hos de fyra kommunerna.

Aktiviteter för mål nr 4

Mål 4						
Nr	**Åtgärder**	**År**	**Styrmedel**	**Kostnad**	**Ansvarig**	**Uppföljning/ Bedömning**
4.1	Utreda förutsättningar för biogasproduktion av organiskt avfall inom Dalsland och samarbete med andra aktörer inom regionen	2019	Admin	Stor	kommunledning	Detta har utretts inom ramen för Fossilfri Gränsregion. DMEK kommer delta i arbetet om ev. mer biogas.
4.2	Ställa krav på avfallsbehandling till biogas av matavfall vid upphandling av nästa	2019	Admin Upp-handling	Medel	Upphandling/Avfallsenhet	Detta var ett krav som ställdes i den nya upphandlingen 2019/2020

	renhållnings-entreprenad					
4.3	Ta fram en kommunal fordonspolicy kopplad till bland annat biogas	2020	Admin	Medel	Miljöstrateg (DMEK)	Det finns ingen gemensam fordonspolicy i dagsläget, men alla kommuner har uppdaterade miljörutiner som ligger på deras intranät. Rutinerna berör bland annat resor och kommuner som har biogasfordon (Dals-Ed, Bengtsfors, Färgelanda och Mellerud) har inskrivit i rutinerna att biogasbilarna ska tankas med biogas i första hand.
4.4	Gemensam informationsaktivitet för våra hemsidor, så att vi har likartad information gällande hantering av kommunalt avfall. med fokus på att sortera ut matavfall	2022	Information Admin Taxa	Medel	Avfallsenhet/ Kommunikatör	Uppfylls

Övriga aktiviteter för fokusområde 2

Ytterligare aktiviteter kopplade till det övergripande fokusområdet						
Nr	**Åtgärder**	**År**	**Styrmedel**	**Kostnad**	**Ansvarig**	**Uppföljning/ Bedömning**
B.1	Genomföra en kundundersökning för en avstämning om kunderna är nöjda med servicenivån.	2019 2022	Information	Stor	Avfallsenhet	Ingår i befintliga kommunenkäter, har ej genomförts under 2019 & 2022.
B.2	Årligen genomföra plockanalyser	Årligen	Upphandling	Liten	Avfallsenhet	Genomförts
B.3	Återbruk: Uppmuntra till återbruk. Utreda möjligheten till samarbeten med organisationer för återbruk på ÅVC	2024	Information	Medel	Avfallsenhet	Kommunerna samarbetar med AME som arbetar med ett mindre skaligt återbruk från ÅVC.

	Genomföra projekt för att uppmuntra till omhändertagande av bygg & rivningsavfall					Då lagen har tillkommit om omhändertagandet av bygg- & rivningsavfall så blir det i samband med detta en utsortering enlig förordningen som ska följas.
B.4	Utnyttja kommunens näringslivsträffar för företagare till att informera om avfall (förebyggande av avfall, transporter, källsortering, farligt avfall med mera).	2019 2024	Information		Näringslivschef	Uppfylls ej
B.5	Införa full sortering (av tidningar, förpackningar, matavfall) hos alla kommunala verksamheter	2020	Information Tillsyn Upp-handling Fysisk planering	Medel	Samhälls-byggnads-förvaltningen/ tekniska kontoret	Uppfylls
B.6	avfallsminimerings-projekt inom all kommunal verksamhet	2024	Information	Liten	Avfallsenhet	*DMEK har tagit fram en interaktiv miljöutbildning, där ett avsnitt handlar om konsumtion.*
B.7	Förbättra rutiner och tillsyn över hanteringen av rivningsavfall	2019	Tillsyn Fysisk planering	Liten	DMEK Plan- och byggenhet	*DMEK tagit med den i sin verksamhetsplan så att denna rutin jobbas med (tillsammans med byggenheterna).* Plan-och Byggenheten har en framtagen mall som lämnas vid beviljande av ansökan/anmälan
B.8	Genomföra informations-kampanj bland skolbarn med avfallsfokus	2020 2022 2024	Information	Medel	Avfallsenhet/ Kommunikatör/ Utbildning	Melleruds kommun har tagit fram en utbildningsplan och som ska påbörjas i 2025, övriga kommunerna är det planerat inför 2025.
B.9	Gemensam informationsaktivitet med fokus på att sortera ut förpackningar och tidningar	2018	Information Admin	Medel	Avfallsenhet/ kommunikatör	Kommunerna har tagit fram ett informationsbrev., samt information på hemsidorna.

B.10	Utreda möjligheten till samarbeten med organisationer för återbruk på ÅVC	2020	Upphandling Admin	Liten	Avfallsenhet	Kommunerna samarbetar med AME, som har en mindre skala av återbruk

2. Nedlagda Deponier

2.1 Bengtsfors kommun

Under 2016 genomförde Sweco en inventering och riskklassning av nedlagda kommunala deponier i medlemskommunerna. Riskklassningen skedde enligt Naturvårdsverkets rapport 4918, Metodik för inventering av förorenade områden (MIFO), fas 1. I nedanstående kapitel redovisas tabeller med de inventerade deponierna per medlemskommun.

Riskklassningen är en samlad bedömning av föroreningarnas farlighet, föroreningsnivå, spridningsförutsättningar och känslighet och skyddsvärde. Ett objekt bedöms utifrån följande riskklasser:

Klass 1 – Mycket stor risk
Klass 2 – Stor risk
Klass 3 – Måttlig risk
Klass 4 – Liten risk

I tabell 1 visas kända deponier i Bengtsfors kommun.

Tabell 1. Deponier i Bengtsfors kommun.

Namn	Fastighet	Risk-klass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Bengtsbro-höljen	Bengtsfors 3:43 >5	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, industriavfall, schaktmassor)	Behöver klarläggas
Bäckefors	Vättungen 1:47>1	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, industriavfall, allmän tipp för allt, även från sjukhuset)	Behöver klarläggas
Centrala Långed	Långed 3:1	3	Industrideponier (övrigt: schaktmassor, byggnadsavfall)	Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet
Grimmeruds-mossen	Billingsfors 1:177	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall och dylikt, övrigt: skrot)	Behöver klarläggas
Katterud	Billingsfors 1:177	3	Industrideponier (fabrikstipp, övrigt: hushållssoptipp)	Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet
Klon	Bergane 2:1	3	Industrideponier (industriavfall, övrigt: skrot, hushållsavfall)	Behöver klarläggas
Korsbytippen	Dingelvik 1:40; Dingelvik 1:41; Dingelvik 1:53;	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushålls- och industriavfallsdeponi med senare skrot-verksamhet)	Korsbytippen kallas även Karls Gärde och har sluttäckts under 2017 och klar våren 2018. Kontroll sker enligt kontrollprogram.

Namn	Fastighet	Risk-klass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Majbergstippen	Bengtsfors 5:12>1	3	Övrigt BKL 3 (schaktmassor, rivningsfyllnad)	Behöver klarläggas
Mustadfors tipp	Enet 1:3>4	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall och dylikt)	Behöver klarläggas
Nolängens avfallsupplag	Bergane 1:5	2	Anläggning för farligt avfall (mellanlagring av miljöfarligt avfall, enligt uppgift från början deponering av ”allt”)	Nolängens avfallsupplag var sluttäckt och godkänd av Länsstyrelsen 2012-12-31. Utredning pågår avseende hantering av lakvatten.
Sulfittippen	Sidan 3:240>9	3	Industrideponier (industri-avfall, övrigt: byggnadsavfall, schakt-massor)	Behöver klarläggas
Ödskölt	Ödskölt 1:5>2	3	Industrideponier (övrigt: schaktmassor och dylikt)	Behöver klarläggas

2.2 Dals-Ed kommun

Under 2016 genomförde Sweco en inventering och riskklassning av nedlagda kommunala deponier i medlemskommunerna. Riskklassningen skedde enligt Naturvårdsverkets rapport 4918, Metodik för inventering av förorenade områden (MIFO), fas 1. I nedanstående kapitel redovisas tabeller med de inventerade deponierna per medlemskommun.

Riskklassningen är en samlad bedömning av föroreningarnas farlighet, föroreningsnivå, spridningsförutsättningar och känslighet och skyddsvärde. Ett objekt bedöms utifrån följande riskklasser:

Klass 1 – Mycket stor risk
Klass 2 – Stor risk
Klass 3 – Måttlig risk
Klass 4 – Liten risk

I tabell 2 nedan visas kända deponier i Dals-Eds kommun.

Tabell 2. Deponier i Dals-Eds kommun.

Namn	Fastighet	Risk-klass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Böle	Böle 1:17	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall	Behöver klarläggas
Hökedalen	Bråten 1:84 >2	2	Kloralkali	Sluttäckt och godkänd av länsstyrelsen 2000
Onsötippen	Onsön 3:10	2	Kloralkali	Sluttäckt
Viktippen	Ed 10:3	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall	Behöver klarläggas

2.3 Färgelanda kommun

Under 2016 genomförde Sweco en inventering och riskklassning av nedlagda kommunala deponier i medlemskommunerna. Riskklassningen skedde enligt Naturvårdsverkets rapport 4918, Metodik för inventering av förorenade områden (MIFO), fas 1. I nedanstående kapitel redovisas tabeller med de inventerade deponierna per medlemskommun.

Riskklassningen är en samlad bedömning av föroreningarnas farlighet, föroreningsnivå, spridningsförutsättningar och känslighet och skyddsvärde[1]. Ett objekt bedöms utifrån följande riskklasser:

Klass 1 – Mycket stor risk
Klass 2 – Stor risk
Klass 3 – Måttlig risk
Klass 4 – Liten risk

I tabell 3 nedan visas kända deponier i Färgelanda kommun.

Tabell 3. Deponier i Färgelanda kommun.

Namn	Fastighet	Risk-klass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Dagsholm (slamtippen)	Dagsholm 2:1 >2	3	Övrigt BKL 3 (avloppsslam från slam-brunnar)	Behöver klarläggas
Ekebacken (f.d. Ödeborgs bruk)	Brattefors 1:15	2	Industrideponier (industri-avfall från Gunnebo bruk (f.d. Ödeborgs bruk), eldning av plast m.m., schaktmassor)	Tippning av avfall avslutad 1985. Schaktmassor har tippats senare. Industriavfallet i stort sett täckt med schakt-massor.
Färgelanda Prästgård	Färgelanda Prästgård 1:1	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, bark, schakt-massor)	Täckt 1985.
Jolsäter	Öxnäs 1:13	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, industriavfall)	Täckt 1985.
Rosendalen (Dagsholm)	Dagsholm 1:1 >2	4	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, industriavfall)	Täckt 1985, kontrollprogram finns.
Stigen	Stigen 1:70	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall)	Täckt 1985.

2.4 Mellerud kommun

Under 2016 genomförde Sweco en inventering och riskklassning av nedlagda kommunala deponier i medlemskommunerna. Riskklassningen skedde enligt Naturvårdsverkets rapport 4918, Metodik för inventering av förorenade områden (MIFO), fas 1. I nedanstående kapitel redovisas tabeller med de inventerade deponierna per medlemskommun.

Riskklassningen är en samlad bedömning av föroreningarnas farlighet, föroreningsnivå, spridningsförutsättningar och känslighet och skyddsvärde. Ett objekt bedöms utifrån följande riskklasser:

Klass 1 – Mycket stor risk
Klass 2 – Stor risk
Klass 3 – Måttlig risk
Klass 4 – Liten risk

I Tabell 4 nedan visas kända deponier i Melleruds kommun.

Tabell 4. Deponier i Melleruds kommun.

Namn	Fastighet	Riskklass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Sunnanå	Sunnanå 2:1	3	Industrideponier (hushållsavfall, industriavfall, byggavfall, schaktmassor, bildelar, järnskrot, tomfat, cisterner, förbränt avfall)	Sluttäckt och slutbesiktning skedde 2011. Utredning pågår gällande lakvatten och gashantering.
Dalskog	Årbol 1:45	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall, schaktmassor)	Behöver klarläggas
Mellerud	Kärra 1:2	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall, schaktmassor)	Behöver klarläggas
Åsensbruk	Krökersrud 1:11>1	3	Industrideponier (hushållsavfall, industriavfall, troligen från pappersbruket Håfreström AB, byggavfall, schaktmassor)	Behöver klarläggas
Åsebro	Åsebrorud 1:3	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall, schaktmassor, färgeri och garveri (vegetabiliskt)	Behöver klarläggas

Namn	Fastighet	Riskklass	Primär bransch	Planerade/ genomförda åtgärder
Tångebo	Tångebo 1:1	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall)	Behöver klarläggas
Hult	Hult 1:52	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (mindre mängd hushållsavfall (?) byggavfall)	Behöver klarläggas
Erikstad	Västergården 1:2; Göbyn 1:4	3	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall, schaktmassor, trädgårdsavfall)	Behöver klarläggas
Hunnebyns sopstation, Hunnebyns avfallsupplag	Hunnebyn 1:27; Vedbyholm 1:3>3; Hunnebyn 1:5>5	Riskklassning saknas i EBH	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall	Sluttäckt och beslut om godkännande av länsstyrelsen 2017-08-30, Dnr 555-1831-2016.
Maden fiberdeponi	Åsen 1:161	Ingår i EBH-stödet.	?	Sluttäckt
Kroppefjälls-hemmet (i EBH kallad Dals Rostock)	Södra Bäckebol 1:168>7	4	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall (hushållsavfall, byggavfall, schaktmassor)	Behöver klarläggas

3. Sammanställning av mål, uppföljningsmått, åtgärder och styrmedel för Bengtsfors kommun, Dals-Eds kommun, Färgelanda kommun och Melleruds kommun, Avfallsplan 2025–2037

I avfallsplanen finns två fokusområden med tillhörande mål och aktiviteter

Fokusområde 1:
Avfallet i kommunerna ska inte vara farligt för människors hälsa eller miljö

Fokusområde 2:
Vi ska högre upp i avfallstrappan!

Till dessa fokusområden har mål och aktiviteter kopplats. Målen syftar inte till att uppfylla fokusområdena i sin helhet utan anger vad kommunerna särskilt kommer att prioritera inom avfallsplanens livslängd.

Specifika mål och aktiviteter benämns vidare i avsnitt 5.3 och 5.5.

3.1 Fokusområde 1

Avfallet i kommunerna ska inte vara farligt för människors hälsa eller miljö

Avfallshanteringen kan påverka hälsa och miljö på flera olika sätt. Det är angeläget att farligt avfall samlas in separat så att det inte hamnar bland det övriga hushållsavfallet eller spolas ner i avloppet.

Nedskräpning i naturen och på allmänna platser ska också motverkas. Nedskräpning kan t.ex. vara skrotbilar, dumpning av avfall, fimpar och nedskräpning vid återvinningsstationer.

3.1.1 Mål för fokusområde 1

Mål 1				
Nr	Mål	Uppföljningsmått	Åtgärd	Ansvarig
1.1	Gemensamma informationsinsats-er med fokus på att sortera ut FA och förebygga innehavet av FA genom smart konsumtion	Genomfört/ej genomfört	Information	Avfallsenhet, Informationsansvarig
1.2	Samarbete med samt stöd och information till butiker om mottagande av elektronikavfall	Genomfört/ej genomfört	Information Tillsyn	Avfallsenhet DMEK

1.3	Informera på respektive kommuns hemsida om hur anmälningar ska tas emot	Genomfört/ej genomfört	Information	Kommunikatör
1.4	Årliga/Löpande möten med upphandlad entreprenör.	Genomfört/ej genomfört	Admin	Avfallsenhet
1.5	Upprätta åtgärdsplaner för nedlagda deponier med riskklass 1 och 2 i kommunerna.	Genomfört/ej genomfört	Admin Tillsyn	DMEK
1.6	Översyn av riskklassning av nedlagda deponier samt ställningstagande för respektive deponi om fortsatta åtgärder	Genomfört/ej genomfört	Tillsyn	DMEK Berörd kommun
1.7	Ta med avfallshanteringen i beaktande vid detaljplanering genom exempelvis upprättande av rutiner	Genomfört/ej genomfört	Fysisk planering	Planenhet

3.2 Fokusområde 2

Vi ska högre upp i avfallstrappan!

En effektiv återvinning sparar både material och energi. Avfallstrappan är grunden för avfallshanteringen i de fyra Dalslandskommunerna och är även lagstadgad i Miljöbalken för hur avfall ska hanteras i Sverige.

I första hand ska avfallsmängden minskas genom förbättrade produktionsmöjligheter och förändrade konsumtionsmönster. För Dalslandskommunerna tror vi att detta sker främst genom ändrade konsumtionsvanor, vilket innebär att invånarna i kommunerna behöver påverkas och kravställning inom kommunens upphandlingar.

I andra hand, om avfall trots det uppstår ska det hanteras genom återanvändning av exempelvis inventarier i och mellan kommunerna.
I tredje hand materialåtervinning.
I fjärde hand energiåtervinning.
Som allra sista utväg deponering.
Det innebär att det avfall som uppstår ska hanteras så att mesta möjliga miljönytta från avfallet erhålls.

3.2.1 Mål för fokusområde 2

Mål 2				
Nr	Mål	Uppföljningsmått	Åtgärd	Ansvarig
2.1	Information på hemsidorna om hur avfallsmängderna kan minskas. Informationen ska fokusera på hur beteenden kan förändras genom återkoppling och agerande samt kunskapsökning – samma information hos alla kommuner	Genomfört/ej genomfört	Information	Kommunikatör
2.2	Genomföra projekt i skolor, vård och omsorg med fortsatt fokus på matsvinn	Genomfört/ej genomfört	Information Upphandling	Kostchef och berörda enheter i organisationerna
2.3	Besöka skolor (4:e klass) information/föreläsning och ev studiebesök för skolelever på ÅVC	Genomfört/ej genomfört	Läroplan	Avfallsenhet Utbildning
2.4	Ställa krav på avfallsbehandling till biogas av matavfall vid upphandling av nästa renhållnings-entreprenad	Genomfört/ej genomfört	Admin Upphandling	Avfallsenhet Upphandling
2.5	Gemensam informationsaktivitet för våra hemsidor, så att vi har likartad information gällande hantering av kommunalt avfall.	Genomfört/ej genomfört	Information Admin Taxa	Avfallsenhet Kommunikatör
2.6	Genomföra en kundundersökning för en avstämning om kunderna är nöjda med servicenivån, medskick via fakturering eller annat.	Genomfört/ej genomfört	Information	Avfallsenhet
2.7	Årligen genomföra plockanalyser	Genomfört/ej genomfört	Upphandling	Avfallsenhet
2.8	Återbruk: Uppmuntra till återbruk. Utreda möjligheten till samarbeten med organisationer för återbruk på ÅVC	Genomfört/ej genomfört	Information	Avfallsenhet

4. Styrmedel

4.1 Inledning

Här beskrivs styrmedel som kommunerna avser att använda för att nå målen i avfallsplanen.

4.2 Avfallsföreskrifter

Kommunerna beslutar om avfallsföreskrifter. I föreskrifterna står vilket ansvar och vilka skyldigheter olika aktörer har och de innehåller bestämmelser om hur avfallet ska sorteras, förvaras och hämtas. Föreskrifterna är en del av det juridiska stödet vid genomförande av avfallsplanens åtgärder.

I föreskrifterna anges till exempel regler om matavfallsinsamling, som kommunerna har.

4.3 Avfallstaxa

Avfallstaxan finansierar avfallshanteringen i respektive kommunen och följer självkostnadsprincipen. Taxan är ett viktigt ekonomiskt styrmedel för att påverka fastighetsägares och verksamhetsutövares val av tjänster.

Kommunerna har miljöstyrande avfallstaxa, där avgifterna tas ut så att återanvändning, återvinning eller annan miljövänlig avfallshantering stimuleras samt för att främja en effektiv hämtning.

Avfallstaxa kommer att fortsätta anpassas till förändrade krav så som miljömål och lagstiftning.

4.4 Kommunikation

Information om avfall ska vara tillgänglig, begriplig och förtroendegivande. Kommuninvånarna ska känna att avfallshanteringen är effektiv, servicenivån är god och att de kan bidra till att minimera avfallets miljöpåverkan tillsammans med kommunen.

Alla kommuner har ett lagstadgat ansvar för information om både sådant avfall som omfattas av kommunalt renhållningsansvar och för vissa typer av avfall som omfattas av producentansvar. Kommunerna ska informera både om hur avfall ska sorteras, om tillgängliga insamlingssystem och om förebyggande av avfall.

Miljökommunikation är ofta svårt och komplex och syftar till både en attityd- och beteendeförändring, och det tar tid att få genomslag. Avfallsfrågorna präglas av att hushåll och verksamheter förväntas ändra attityd och därmed även sitt beteende.

För att nå en beteendeförändring är det viktigt med enkelhet och tillgänglighet i insamlingssystemet för att få invånarna att göra på rätt sätt.

Exempel på informations- och kommunikationskanaler som används inom avfallshanteringen i kommunerna är:

- Utskick med information om avfallshanteringen - direktutskick
- Kommunernas webbplatser
- Annonsering i lokalpress

4.5 Upphandling

Kommunerna har stora möjligheter att påverka genom offentlig upphandling och offentliga inköp. Upphandling är ett viktigt styrmedel. Genom att ställa miljökrav i upphandlingar kan kommunerna både påverka miljöbelastning och resurshushållning inom den egna verksamheten, inspirera andra organisationer att ställa liknande krav och motivera utveckling. Kommunerna kan också ha rutiner för avfallsförebyggande arbete i samband med inköp och upphandling, vilket i sig kan bidra till återanvändning och att aktivt förebygga avfall och dess farlighet.

Genom att göra gemensam upphandling blir kommunerna tillsammans en starkare beställare.

I avfallsplanen finns aktiviteter om fortsatt utveckling av krav i upphandlingar för ökad återanvändning och återvinning av material samt samverkan mellan kommunerna.

4.6 Fysisk planering

En väl fungerande avfallshantering är ett allmänt intresse och finns därför med i den fysiska planeringen. Det kan gälla fastighetsnära platser för källsortering, återvinningscentraler och avfallsanläggningar.

I detaljplaner regleras markens lämplighet för en viss användning mer i detalj. I arbetet med att ta fram en detaljplan ska avvägningar göras mellan allmänna och enskilda intressen, vilket bland annat innebär att möjligheterna till att ordna avfallshämtning kan behöva utredas.

I byggandet av det hållbara samhället är avfallshanteringen en del av den grundläggande infrastrukturen. Fysisk planering är därför ett viktigt styrmedel för att nå avfallsplanens mål om förebyggande, återanvändning och återvinning av avfall. Det sker genom att säkerställa att det finns ytor och utrymmen för avfallssortering inom byggnader och på fastigheter. I den fysiska planeringen behöver hänsyn också tas till att hämtning och transport av avfall ska kunna ske på ett säkert sätt för både hämtningspersonal, boende och andra som vistas i området.

För att inte alla kommuninvånare ska behöva använda bil för att lämna grovavfall och saker som kan återanvändas, behöver fler alternativ till de traditionella grovsopsrummen och återvinningscentralerna utvecklas. Det kan exempelvis vara upphandling av en mobil återvinningscentral. Även vid sådana avlämningsplatser bör det finnas plats för att sortera ur och lämna saker till återbruk, i samarbete med second-hand-verksamhet i kommunal eller privat regi. Det är viktigt att varje planprocess som berör bostäder tar hänsyn till möjligheter att lämna grovavfall och produkter som kan återanvändas, nära bostaden eller på platser som kan nås med andra färdmedel än bil. När mobil lösning ska användas behöver det planeras in platser där sådan insamling kan ställas upp tillfälligt.

I den fysiska planeringen tas avfallshantering med i de detaljplaner där det behövs, till exempel i planer för ny bebyggelse. Kommunernas avfallsverksamheter är remissinstanser för exempelvis detaljplaner och bygglov i respektive kommun och bistår i övrigt med råd när behov uppstår.

Det ska vara lätt för kommuninvånare att sortera. Insamlingen ska kunna ske på ett säkert sätt och med god arbetsmiljö.

4.7 Tillsyn

Tillsynsmyndigheten utövar tillsyn och ser till att avfallshanteringen i verksamheter lagar och föreskrifter. Tillsynen är ett viktigt verktyg för att påverka hanteringen av avfall som inte omfattas av kommunalt ansvar.